

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 01
F: 01 478 60 58
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

gp.ukom@gov.si

Številka: 091-377/2012/2
Datum: 16. 8. 2012

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 3370: Predvajanje prikaza postopkov prve pomoči na televiziji
ZVEZA: Vaš dopis št. 092-288/2012/1 z dne 13. 8. 2012

Skladno z vašo pobudo, ki ste jo naslovili na Vlado Republike Slovenije, v kateri predlagate predvajanje prikaza postopkov prve pomoči, temeljnih postopkov oživljanja in nudenja prve pomoči pri poškodbah na televiziji v času oglasov, v nadaljevanju odgovarjamo:

Omenjeni predlog je na Ministrstvo za zdravje RS naslovil že Razširjeni strokovni kolegij za urgentno medicino. Kljub temu da se na ministrstvu zavedamo pomembnosti omenjene vsebine, so trenutno finančna sredstva na področju sistema zdravstvenega varstva omejena, hkrati pa smo se znašli v času krize in finančna sredstva za preventivne programe predvajanja prve pomoči niso zagotovljena.

Glede na navedeno smo na Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS, ki je pristojno za Zakon o medijih, zaprosili za mnenje o možnosti brezplačnega prikaza omenjenih vsebin na televiziji.

Pojasnili so nam, da je informiranje o vprašanih, povezanih z zdravjem, Radioteleviziji Slovenija naloženo kot obveznost javne službe. V prvem odstavku 4. člena Zakona o radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05, 09/05-ZDavP-1B, 105/06 Odl.US: U-I-307/05-18, 26/09-ZIPRS0809-B, (31/09 popr.); ZRTVS-1) je tako določeno, da mora Radiotelevizija Slovenija v svojih radijskih in televizijskih programih (ter na teletekstu, internetnem in mobilnem portalu) med drugim »informirati o vprašanih zdravja« ter »posredovati nujna obvestila v zvezi z ogroženostjo ljudi«.

Treba je poudariti, da predstavlja objava obveznih (nujnih) sporočil v medijih velik poseg v ustavno varovane pravice medijev, v avtonomnost njihovih uredništev in ne nazadnje v njihove ekonomske interese, ki se izražajo v tem, da mediji samostojno in svobodno odločajo o tem, kaj, kdaj in na kakšen način bodo objavljali. Zakonodajalec je zato moral pri zakonskem urejanju tega področja upoštevati meje, ki jih predstavljata zlasti svoboda izražanja po 39. členu in pravica do svobodne gospodarske pobude po 74. členu Ustave RS.

V zvezi z objavljanjem vsebin, ki so pomembna za zdravje ljudi, je ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v Zakonu o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11; v nadaljnjem besedilu: ZAvMS), ki je bil sicer sprejet novembra 2011, določilo vrsto novih spodbujevalnih ukrepov, usmerjenih v promocijo zdravja in zdravega načina življenja. Tako se po novem za televizijsko oglaševanje ne štejejo več neodplačne objave v zvezi s promocijo zdravja ali opozarjanjem na zdravju škodljivo hrano in pijačo (12. točka 3. člena ZAvMS), kar posredno pripomore k povečanemu obsegu takšnih objav, saj je obseg televizijskega oglaševanja časovno omejen. V ZAvMS pa je po novem določena tudi obveznost sprejetja posebnih pravil ravnanja s strani izdajateljev televizijskih programov v zvezi z oglaševanjem nezdrave hrane in pijače v programskih vsebinah, namenjenih otrokom, katera morajo biti skladna s prehranskimi smernicami, določenimi s strani ministra za zdravje.

Obstajajo sicer tudi pravne podlage, ki omogočajo v medijskem prostoru brezplačno predvajanje informativnih vsebin, pomembnih za varnost in zdravje ljudi.

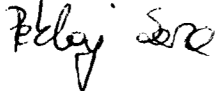
V Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08-ZPOmK-1, 77/10-ZSFCJA in 87/11-ZAvMS; v nadaljnjem besedilu: ZMed) je podana pravna podlaga za brezplačno objavo nujnih sporočil prek medijev. 25. člen ZMed tako določa:

»Medij mora na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in javnih zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine, ter varnosti države. Za resničnost in točnost sporočila odgovarja tisti, ki ga je posredoval mediju.«

Dolžnost brezplačne objave sporočila je torej podana v primeru, če sta izpolnjena dva bistvena pogoja, to je nujnost takega sporočila in obstoj resne ogroženosti določene varovane dobrine (npr. življenje ali zdravje ljudi). V praksi se zadevna določba največkrat uporablja v primerih zastrupitve ali onesnaženosti pitne vode oziroma podtalnice. Po mnenju ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pa pogoji po 25. členu ZMed ne bi bili izpolnjeni v primeru, ko je namen objave predvsem preventivne narave in sporočilo tudi ni tako nujno, da bi se moralo objaviti brez odlašanja, oziroma v primeru, ko bi bila objavljena vsebina sicer pomembna za varnost in zdravje prebivalcev, vendar pa ne bi hkrati obstajala resna ogroženost.

Lep pozdrav.

Pripravila:
Sara Peklaj
svetovalka

Biserka Šimčič
Vodja Sektorja za kakovost in varnost
sistema zdravstvenega varstva

